

cceel

THE CENTER FOR CLIMATE CHANGE,
ENERGY AND ENVIRONMENTAL LAW

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Oikeudenalavertailu murroksen menetelmänä – ilmasto- ja energiaoikeuden näkökulma

SYS ry:n Tutkijapäivä 14.9.2022

OTT Seita Romppanen

Suomen ympäristökeskus / UEF oikeustieteet

Esityksen taustaksi

- Ilmasto- ja energiaoikeus ovat **kestävyyismurroksen ytimessä** (esim. Fit for 55-lainsäädäntöpaketti).
- Millainen on **ilmasto- ja energiaoikeuden välinen rajapinta**, ja mitä se kertoo näiden oikeudenalojen roolista osana kestävyysmurrosta?
- **Oikeustieteellisen tutkimuksen rooli** osana oikeuden muutosta

Ilmasto- ja energiaoikeuden rooli murroksessa

- IPCC 2022: ihmiskunta on menettämässä **lyhyen ja erittäin nopeasti sulkeutuvan** aikaikkunan, jonka sisällä ihmiskunnan tulevaisuus voidaan vielä turvata.
- Kokonaisvaltainen siirtymä vähähiilisyyteen edellyttää **aktiivisia toimia**, jotka ulottavat kaikille yhteiskunnan osa-alueille, sektoreille sekä politiikan aloille sellaisella aikataululla, jolla on mahdollista saavuttaa asetetut ilmastotavoitteet.
- Oikeudellisen ajattelun ja oikeustieteen olisi kyettävä tukemaan oikeudessa tapahtuvaa muutosta
- Nopea ja radikaali siirtymä vähähiilisyyteen edellyttää näiltä oikeudenaloilta **sekä sisällöllistä että rakenteellista uudistumista** → ilmasto- ja energiaoikeudellinen tutkimus "näköalapaikalla"

Uudet haasteet vaativat uudenlaisia keinoja?

- Oikeudenalat ovat erilaisessa asemassa suhteessa murrokseen
- Murros edellyttää oikeudelta sisällöllistä ja rakenteellista muutosta – mitä **rakenteellinen muutos on ja miten se tapahtuu?**
- Pintatason muutos v. syvätason muutos edellyttää ensin oikeudenalojen ominaispiirteiden sekä rajanpintojen tunnistamista ja ymmärtämistä

Oikeudenalavertailu murroksen menetelmänä

- Fokuksessa oikeudenalojen yhtäläisyydet ja eroavaisuudet oikeuden syvärakenteissa – **positiiviset & negatiiviset synergiat**
- "Makrotason" vertailua:
  - yleiset opit;
  - tavoitteet;
  - institutionaaliset rakenteet;
  - toimivallan ja päätösvallan jakautuminen;
  - oikeuden alan tutkimus (legal scholarship)

Lopuksi

- Muutosta on kiihdytettävä ja se haastaa myös oikeuden, sillä nykyiset oikeudelliset toimet eivät ole olleet riittäviä – tilaa radikaaleillekin ehdotuksille?
- **Oikeudenalavertailu tuottaa tietoa oikeuden muutoksesta pintatasoa syvemältä sekä auttaa tunnistamaan "vipukohtia"**
- Oikeuden, oikeustieteellisen tutkimuksen ja menetelmien rooli osana kestävyysmurroksen tutkimusta

Kiitos!

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

cceel

THE CENTER FOR CLIMATE CHANGE,
ENERGY AND ENVIRONMENTAL LAW

<https://sites.uef.fi/cceel/>

